



## Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 oktober 2021, nr. 2021-0000545657, houdende de verlenging per 1 januari 2022 van een drietal subsidieregelingen van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op artikel 3, eerste lid, van de Kaderwet overige BZK-subsidies;

Besluit:

### ARTIKEL I

In artikel 8 van de Subsidieregeling Kenniscentrum Europa decentraal 2013 wordt '1 januari 2022' vervangen door '1 januari 2027'.

### ARTIKEL II

De Subsidieregeling ProDemos wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2, eerste lid, komt te luiden:

1. De minister verstrekt aan de stichting een subsidie met het oog op:
  - het overdragen van kennis over de democratische rechtsstaat, de werking van de instituties daarvan, de Grondwet en het constitutioneel bestel in ruime zin;
  - het aanbieden van activiteiten en cursussen die de deelname aan democratische processen bevorderen, en
  - het promoten en bevorderen van actief democratisch burgerschap door middel van:
    - a. het aanbieden van samenhangende programma's en educatieve activiteiten en excursies in en vanuit een door de minister aan te wijzen gebouw in 's-Gravenhage;
    - b. het ontvangen en rondleiden van bezoekers van het Binnenhofcomplex;
    - c. het bevorderen en begeleiden van bezoek van Nederlandse scholieren aan het parlement;
    - d. het aanbieden van samenhangende programma's en educatieve activiteiten en excursies vanuit diverse locaties in Nederland;
    - e. het ontwikkelen en aanbieden van informatie en ander materiaal voor gebruik in en buiten het onderwijs;
    - f. het ontwikkelen en aanbieden van interactieve toepassingen via internet en andere media;
    - g. het aangaan van samenwerking met andere organisaties.

B

Aan artikel 4 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste lid, dient de stichting de aanvraag tot subsidieverlening voor het kalenderjaar 2022 uiterlijk in op 15 november 2021.

C

In artikel 9 wordt '1 januari 2022' vervangen door '1 januari 2027'.

### ARTIKEL III

In artikel 8 van de BZK Subsidieregeling Nationaal Comité 4 en 5 mei wordt '1 januari 2022' vervangen door '1 januari 2027'.



---

#### **ARTIKEL IV**

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,  
K.H. Ollongren*



## TOELICHTING

### Algemeen

Op grond van artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 worden subsidieregelingen voorzien van een horizonbepaling. De in deze regeling genoemde subsidieregelingen van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn allen voorzien van de einddatum 1 januari 2022. Met deze regeling worden deze subsidieregelingen voor een periode van vijf jaar verlengd.<sup>1</sup> Het voorstel tot verlenging is bij brief van 20 september 2021, overeenkomstig artikel 4.10, zesde lid, van de Comptabiliteitswet 2016, aan de Tweede Kamer voorgehangen. De Tweede Kamer heeft niet te kennen gegeven over deze verlenging nadere inlichtingen te verlangen, zodat bijgevoegde regeling is vastgesteld.

### Consultatie

De regeling is in augustus 2021 gedurende vier weken in internetconsultatie gegeven. Er is tijdens deze periode niet op gereageerd.

### Artikelsgewijs

#### **Artikel I Subsidieregeling Kenniscentrum Europa decentraal 2013**

Uit de evaluatie van de Subsidieregeling Kenniscentrum Europa decentraal 2013, die in 2021 heeft plaatsgevonden, blijkt dat het Kenniscentrum Europa decentraal (hierna: KED) de doelstelling van de subsidieregeling realiseert.<sup>2</sup>

De subsidie van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan het KED wordt verstrekt voor het (kosteloos) geven van voorlichting en advies aan gemeenten, provincies, waterschappen, en decentrale samenwerkingsverbanden over de toepassing van Europees recht en beleid. Naast het vergroten van kennis en expertise over het Europees recht en beleid voert het KED ook activiteiten uit die zijn gericht op de juiste toepassing van de wetgeving bij de decentrale overheden en op het bevorderen van het 'Europabewustzijn'.

Uit gesprekken met actoren in het veld blijkt dat de informatie van het KED zoals opgenomen in de website, nieuwsbrieven en adviezen goed wordt gewaardeerd, intensief wordt gebruikt en als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Bij zowel de koepelorganisaties IPO, VNG en UvW als hun achterban bestaat dan ook groot draagvlak voor de voorzetting van de activiteiten van het KED. Aangezien de impact van Europese wet- en regelgeving in de komende jaren blijft toenemen, zullen de activiteiten van het KED onverminderd relevant blijven in de toekomst. Gelet op het bovenstaande wordt de Subsidieregeling Kenniscentrum Europa decentraal 2013 verlengd tot 1 januari 2027.

#### **Artikel II Subsidieregeling ProDemos**

De subsidieregeling ProDemos uit 2017 is in 2021 geëvalueerd.<sup>3</sup> Het evaluatieonderzoek maakt duidelijk dat ProDemos goed in staat is om een breed scala aan activiteiten en producten te ontwikkelen die aansluiten bij de doelen van ProDemos. Daarbij is het bereik van deze activiteiten groot en groeiend (tot de coronapandemie), en worden de producten en activiteiten van ProDemos gewaardeerd door gebruikers en experts op het gebied van democratie en rechtsstaat. De resultaten worden op basis van gestelde doelen uit de regeling positief beoordeeld. Op basis van de evaluatie is daarom besloten de subsidieregeling van de Stichting Huis voor democratie en rechtsstaat (ProDemos) voor een periode van vijf jaar te verlengen.

Uit de evaluatie blijkt echter ook dat doelmatigheid en doeltreffendheid niet in alle gevallen goed gemeten kunnen worden. ProDemos heeft aangekondigd door middel van meer impactonderzoek en metingen hieraan te zullen werken. De evaluatie geeft aanleiding om de formuleringen van de doelstellingen uit de subsidieregeling te wijzigen, om de meetbaarheid ervan te verbeteren, zonder daarbij de geest en inhoud van de doelstellingen te wijzigen. Twee van de drie doelstellingen die zijn

<sup>1</sup> Gelet op artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 wordt verlengd met vijf jaar.

<sup>2</sup> Vanberkel Professionals, Evaluatieonderzoek Subsidieregeling Kenniscentrum Europa decentraal 2017–2020, april 2021, Te raadplegen op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/09/14/evaluatieonderzoek-subsidieregeling-kenniscentrum-europa-decentraal-2017-2020>

<sup>3</sup> Verwey Jonker Instituut, Bijdragen aan het Onderhoud van Democratie en Burgerschap: Evaluatieonderzoek subsidieregeling ProDemos 2017–2020, mei 2021. Te raadplegen op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/05/20/bijdragen-aan-het-onderhoud-van-democratie-en-burgerschap-evaluatieonderzoek-subsidieregeling-prodemos-2017-2020>.



opgenomen in artikel 2, eerste lid, worden gewijzigd; 'het vergroten van vaardigheden om deel te nemen aan democratische processen' wordt 'het aanbieden van activiteiten en cursussen die de deelname aan democratische processen bevorderen. 'Het bevorderen van actief democratisch burgerschap' wordt gewijzigd in 'het promoten en bevorderen van actief democratisch burgerschap. In beide gevallen is ervoor gekozen om de doelstellingen te preciseren en zo de effectiviteit van te organiseren doelen in dit kader beter meetbaar te maken. Tevens wordt, om tegemoet te komen aan de geldende regeerakkoordopgave waarin is afgesproken dat alle scholieren een bezoek brengen aan het parlement, 'het bevorderen en begeleiden van bezoek van Nederlandse scholieren aan het parlement' toegevoegd als derde subdoelstelling. Tot slot vervalt de voorwaarde uit artikel 2, eerste lid, onderdeel drie, subonderdelen a en d, dat exposities dienen te worden georganiseerd. Hiervoor is gekozen om meer op het niveau van de overkoepelende doelstellingen voorwaarden voor te schrijven en minder op het niveau van individuele activiteiten.

Artikel 4 van de Subsidieregeling ProDemos bepaalt dat de aanvraag tot subsidieverlening uiterlijk op 1 oktober voorafgaand aan het kalenderjaar waarop de subsidie betrekking heeft wordt ingediend. Omdat onderhavige regeling naar verwachting omstreeks 1 november 2021 in de Staatscourant zal worden gepubliceerd, wordt in onderdeel B een afwijkende termijn voor het indienen van de subsidieaanvraag opgenomen voor het kalenderjaar 2022. Hiermee wordt geregeld dat de Stichting Huis voor democratie en rechtsstaat bekend is met de gewijzigde voorwaarden alvorens de subsidieaanvraag wordt ingediend. De stichting krijgt tot 15 november 2021 de tijd hiervoor. Nu er inhoudelijk geen grote wijzigingen worden doorgevoerd in de criteria in artikel 2, is de verwachting dat deze uitgestelde termijn ook voldoende tijd biedt voor een beoordeling van de subsidieaanvraag.

### **Artikel III Nationaal Comité 4 en 5 mei.**

Uit de evaluatie van de Subsidieregeling Nationaal Comité 4 en 5 mei van april 2021<sup>4</sup> blijkt dat het Nationaal Comité 4 en 5 mei met inzet van de onderzochte subsidieregeling de beoogde doelen realiseert. Concluderend kan gesteld worden dat de subsidieregeling doeltreffend is geweest. Daarnaast blijkt dat de subsidieregeling Nationaal Comité 4 en 5 mei 2017 – 2020 doelmatig is geweest. De beoogde doelen zijn (tegen de laagst mogelijke) inspanningen en uitgaven bewerkstelligd.

De subsidie van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan het Nationaal Comité 4 en 5 mei wordt verstrekt om tijdens de jaarlijkse Nationale Viering van de Bevrijding op 5 mei inhoudelijke activiteiten te organiseren. Met deze activiteiten wordt er naar gestreefd om kennis, bewustzijn en participatie bij burgers te creëren in relatie tot onderwerpen als democratie, rechtsstaat en actief burgerschap in samenhang met het thema vrijheid. Deze activiteiten hebben plaatsgevonden tijdens of rondom de veertien Bevrijdingsfestivals. De activiteiten waren gericht op zes centrale thema's: vrijheid in brede zin, democratie en rechtsstaat, vluchtelingen en migranten, vrijheid in relatie tot de Tweede Wereldoorlog, seksuele en culturele diversiteit en verkiezingen.

Uit gesprekken met betrokkenen blijkt dat de georganiseerde activiteiten positief gewaardeerd worden. Middels de activiteiten worden de beoogde doelgroepen bereikt, met name jongeren worden steeds beter bereikt. Uit de evaluatie blijkt voorts dat het goed is om door te gaan op de ingeslagen weg. Namelijk de toenemende focus op de inhoudelijke component van de festivals, de gezamenlijkheid waarmee de veertien festivals de inhoud overbrengen, en de steeds meer toegespitste aandacht voor de doelgroep jongeren. De verdere aanbevelingen hebben betrekking op de uitvoering en zullen worden opgevolgd. Gelet op het bovenstaande wordt de Subsidieregeling Nationaal Comité 4 en 5 mei verlengd tot 1 januari 2027.

*De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,  
K.H. Ollongren*

<sup>4</sup> Kohnstamm Instituut, De viering van vrijheid, democratie en rechtsstaat: Evaluatie Subsidieregeling Nationaal Comité 4 en 5 mei, april 2021. Te raadplegen op <https://kennisopenbaarbestuur.nl/rapporten-publicaties/de-viering-van-vrijheid-democratie-en-rechtsstaat/>